

Leerrede over Hooglied 4: 15, uitgesproken op Woensdagavond 11/01/50 te Schiedam door ds H. Hofman, evangeliedienaar.

Zingen - Psalm 49: 1
Lezen - Hooglied 4

Voorrede.

Wij zongen het eerste vers uit de 49e Psalm. De psalmdichter spreekt daar zijn hart uit en wekt ons op, niemand uitsluitend:

Gij, volken, hoort; waar g'in de wereld woont,
't Zij laag van staat, of hoog, met eer bekroond;
't zij rijk of arm, komt, luistert naar dit woord. ...

Hij wekt dus allen op. Waar komt dat vandaan wat de psalmdichter in zijn hart heeft? Is dat van dien aard, dat die man in onderscheiding van anderen was, dus zó gestemd, alsof dat zo van nature was? Neen. Maar als wij met aandacht de Schriftuur nagaan, dan bemerken wij bij de psalmdichter dat bij hem "overdruk" van Christus was. Als wij de psalmen met aandacht lezen, dan komt er zelfs in voor, dat wij er nauw acht op moeten geven of het Christus is die daar spreekt of de psalmdichter; hoe is dat? Dat is wegens de zeer nauwe vereniging die er is tussen Christus, als Hoofd, en de bijbelheiligen, als leden.

Dat bemerken wij ook in het vers dat wij zo-even zongen: spreekt Christus daar nu, of de psalmdichter? Ik acht, dat wij het op beiden kunnen toepassen. In de 78e Psalm lezen wij ongeveer van dezelfde inhoud dat de psalmdichter zijn mond open deed om te spreken door gelijkenissen. Dat is dus geheel toepasselijk op Christus, want hoe heeft Christus niet door gelijkenissen gesproken, verborgenheden openbarend? Laten wij dan hierop letten, dat Christus in Zijn vriendelijk noden niemand uitsluit.

Wij zitten hier met een vergadering, waarmede het niet zó gesteld is, dat het woord des Evangelies tot een zeker getal onder ons komt, wat soms wel aangeduid wordt met: "Kijk, dat zijn de gelovigen, dat zijn de uitverkorenen." Zó is de leer van Christus niet. Zijn Woord komt tot allen.

Daarom noemt Brakel het in de Redelijke Godsdienst terecht, dat, al hebben wij het Evangelie slechts één keer gehoord, dan is het aanbod der genade tot ons gekomen. Dan zijn wij geroepen zondaars. Brakel wist óók wel dat er een innerlijke roeping door de Heilige Geest bij moest komen! Maar hij bedoelt er mede, dat dan alle onschuld van ons weggenomen is. Dan ligt de verantwoordelijkheid op ons: wát dóen wij met de leer der genade?

Leggen wij die naast ons neer, met een vroom - zogenaamd godzalig -praatje: "Mocht de hemel er eens aan te pas komen." Of merken wij het aan, dat God in Christus tot ons komt en het nu ons persoonlijk geldt: wat doe ik er mee? Strek ik nu mijn hart en mijn handen uit tot Hem Die in de hemel woont, opdat ik bij Hem de genade zoek die ons door het Evangelie aangeboden wordt?

Want het is hoogst ernstig om ons verkeer te hebben onder de bediening des Evangelies! Dat is niet, gelijk het wel gezegd wordt: "Ja, ik vond het wel een aardige, een lichte, een wettische, een evangelische preek", of hoedanig er soms ook over gesproken kan worden. Want zó denkt een mens er over, die redeneert op zùlk een wijze, maar in de hemel is het anders.

Dáár, waar het Woord recht verkondigd wordt, wordt het - naar wij in de Schriftuur kunnen vinden - zó in de hemel aangemerkt, dat God door het Evangelie tot ons gekomen is.

Dan ligt de verantwoordelijkheid op ons, wat wij er mede doen. Als wij er ons voordeel niet mee doen, er ons werk niet van maken, dus God en Christus niet de eerste plaats geven - bóven àlles - dan is het zo'n ernstige zaak! Want de Wet spreekt de vloek uit op de overtreding: "Vervloekt is een iegelijk, die niet blijft in al hetgeen geschreven is in het boek der wet, om dat te doen", en het Evangelie bezegelt dat, en bevestigt onze verdoemenis, omdat wij niet hebben geloofd wat God van Zijn Zoon heeft getuigd.

Immers, dit is het geval, dat God in Zijn Wet volkomen gehoorzaamheid van ons vraagt, om God boven alles lief te hebben en de naaste als onszelf. Daar gaat God nóóit van af. Die Wet was bij Adam ingeschapen; Adam kòn dat doen. Daarom houdt God Zijn recht staande en vordert dat van mij en van u. Wij zijn echter in Adam gevallen, wij zijn verdorven; dat kùnnen wij niet meer. Daar het werkverbond verbroken is, is er een ander verbond - het verbond der genade - opgericht, waar Paulus van zegt: "Van een zoveel beter verbond is Jezus Borg geworden." Dat eerste verbond was wel goed, maar het kon verbroken worden, want daarin stond Adam als verbondshoofd, maar het tweede verbond - het verbond der genade - is veel beter, want daarin is Christus Borg. Hij is waarachtig God en waarachtig mens, en heeft in de raad des vredes op Zich genomen om met Zijn hartebloed Borg te zijn. Nu is Hij Hoofd van dat genadeverbond, waarvan God, de eerste Persoon, de Uitdenker, de Auteur is.

Wat heeft nu Christus gedaan? Hij heeft de Wet gehouden, Hij heeft God boven alles liefgehad en de naaste als Zichzelf; Hij heeft die Wet volbracht waarvan staat dat de mens, die deze dingen doet door dezelve zal leven. Dat heeft Christus gedaan als Borg en Middelaar. Daarbij komt, dat Hij voor de zonde betaald heeft tot de laatste kwadrantpenning. En in die volkomen gehoorzaamheid aan de Wet heeft Hij een eeuwige gerechtigheid teweeg gebracht.

Dus Christus kan getuigen, (niet dit, dat hij ons van de weg ter zaligheid wel bekend wil maken en nog wat van de waarheid en ons nog wat leven wil geven, maar): "Ik ben de Weg - in eigen Persoon -èn de Waarheid, èn het Leven." De inhoud is dus, dat wij door het geloof de vereniging met Christus nodig hebben, opdat de profijten van Christus' arbeid ons tot zaligheid zijn.

Bedenke dan een ieder, dat het een ernstige zaak is, daar Christus Zelf ons - laag van staat, of hoog, met eer bekroond, arm en rijk - oproept. Hij sluit niemand uit, noch jong, noch oud, Hij nodigt en roept allen. Dat wij dan weten wat ons betaamt.

Gij moogt zeggen: "Ja, maar, een mens is onbekwaam tot enig goed!" Inderdaad, dat is hij, voor de volle 100%. Maar .. gelóven wij dat? Want dan moeten wij verloren gaan, tenzij genade tussenbeide komt. Als wij het geloven, dan zullen wij zeker onze handen tot God opheffen, want, als Hij niet door Zijn Geest in ons werkt, dan komt er niets van terecht, en als wij niet in vereniging met Christus geraken, dan moeten wij de eeuwige dood sterven!

Het is toch zo'n eeuwig, dierbaar werk, dat God heeft uitgedacht: Christus Borg en Middelaar, en in Hem alles wat ons tot het leven en de eeuwige zaligheid nodig is. Onze ganse aandacht waardig, ja, dàt niet alleen, maar zó waardig dat wij ons met ziel en lichaam daarin overgeven.

Daartoe vraag ik dan ook een wijle uw aandacht voor een woord der Schriftuur. Zoeken wij vooraf Gods aangezicht om een verbeurde, ons onmisbare zegen.

Tekst.

Het woord waarvoor wij uw aandacht vragen, vindt u in het 15e vers van het vierde hoofdstuk uit het Hooglied van Sálomo, waar Gods Woord aldus luidt:

O, fontein der hoven, put der levende wateren, die uit Libanon vloeien.

Leerrede.

Het hoofdstuk is ons zo-even in zijn geheel gelezen, en wij hebben daarin kunnen opmerken hoe Christus, als Bruidegom, Zijn kerk, dus Zijn bruid en gemeente, prijst. In het vers dat wij uw aandacht hebben voorgelezen, spreekt de bruid wederkerig in de hoogste en grootste lof over Christus, Hem noemend, dat Hij de Fontein der hoven is, de Put der levende wateren, die uit Libanon vloeien.

Eerst zullen wij er bij stilstaan, dat Christus Zelf Zijn kerk, Zijn bruid, een hof noemt.

Van nature is er geen onderscheid tussen mensen en mensen, wij zijn allen even diep verdorven, vervreemd van God. Uit één bloede, zegt de apostel Paulus, heeft God het ganse menselijke geslacht geschapen. En naar het eeuwig voornemen Gods, vergadert Christus Zichzelf, door Zijn Geest en Woord, hier een gemeente ten eeuwigen leven. Die gemeente wordt in het Hooglied genoemd een hof te zijn. Dat is zowel toepasselijk op de gehele gemeente als op een ieder lidmaat in het bijzonder. Dus Christus vergadert Zichzelf een gemeente, en vergadert een ieder lidmaat persoonlijk door Zijn Geest en Woord.

Als Hij door Zijn Geest en Woord tot ons komt, dan vindt Hij ons in zulk een jammervolle staat, dat ons hart als vergeleken kan worden bij een woestijn in plaats van bij een onderhouden hof met geurende bloemen in schoonheid pralend. Want hoe is het wanneer onze ogen geopend worden en wij te zien krijgen wat wij zijn, hoe de staat van ons hart is? Moeten wij dat niet vergelijken bij een woestijn? Is het niet zó gesteld, dat er bij ons niets, maar dan ook letterlijk totaal NIETS is dat Gode aangenaam kan zijn? Want het hart is zulk een verdorven wel en fontein, dat er niets uit voortkomt dan alleen kwaad en verderf.

Dat hart deugt dus niet. "De goede mens brengt goede dingen voort uit de goede schat zijns harten", maar als nu het hart kwaad is, dan kan er niets anders dan kwaad, verkeerdheid en verderf uit voortkomen. Ons hart deugt niet, daar wij in zonde en ongerechtigheid geboren zijn. De oorzaak ligt in het paradijs, in onze val. Wij worden allen in zonde ontvangen en in ongerechtigheid geboren, verwerpelijk voor Gods aangezicht van het uur van onze ontvangenis af.

Och, dat God gave, dat een ieder dat onderscheide en versta. Want als Jezus ons leert: maakt de boom goed, dan is ook zijn vrucht goed, dan heeft de Koning daar het oog op onze afkomst. Want wij zijn verdorven, hóé moeten wij dan goede vruchten voortbrengen? Dat is uitgesloten! Daarom, éérst de boom goed, dan kunnen de vruchten goed zijn. Wat uit het hart des mensen voortkomt, dat verontreinigt hem.

Nu zien wij dikwijls meer op de vruchten dan op de boom waar die vruchten uit voortkomen. Daarom leggen wij er ons op toe (want zó kan het toch niet blijven, als wij in die zondestaat blijven, gaan wij verloren) om betere vruchten voort te brengen. Wij zoeken dus de ruwste takken van goddeloosheid af te houwen en zoeken betere vruchten voort te brengen. Als er geen licht en ontdekking is, dan kan een mens daarmee soms nog een grote opgang maken. Immers hij breekt uitwendig met de wereld (daar kan hij niet meer mee omgaan) en wat eerst plezier was, wordt nu een last. In plaats van de wereld zoekt men thans ander gezelschap, men gaat de Bijbel lezen en andere boeken, de gedachten worden op andere zaken gebaseerd enz.

Daaruit kan een mens zelfs gaan denken: nú gaat het toch wel aardig?! Ja, uitwendig met de wereld gebroken en kijk eens - we kunnen het zelf wel zien - wij zijn anders dan een "gewoon" mens. Zelfs is men niet eens meer oppervlakkig godsdienstig, want bij tijden dat het Woord het hart raakt, komen er wel eens tranen voor de dag; het gevoel wordt dus aangeraakt.

Als men dan nog in verkeerde handen terecht komt, waar men met eigenschappen werkt, dan hebben wij al gauw aardige eigenschappen, en wel in deze zin: "Het is ook een aardige

eigenschap als wij de broeders liefhebben." Ja, ja! Dus we zijn er al eentje van! "Ja, we zijn wel verdorven, geheel en al, maar als er wat van de Heere in ons werkt, nu, dat werkt de natuur toch niet. En dan zulke veranderde gevoelens!" Teveel soms om op te noemen. Zo'n opgang maken wij in de godsdienst, om er één van te zijn! Maar ... wanneer God ons eens wat gaat ontdekken en ons laat zien, dat het alles (laten wij ronduit spreken) buiten de zaak omgaat -- want het hart is precies eender gebleven en wat wij doen en laten is niet geschied uit reine, zuivere liefde tot God en onze naaste (dàt eist God van ons in Zijn Wet) -- dan moeten wij het zelf aanmerken - naar de Wet Gods - dat, als al ons werk gewogen wordt, het te licht bevonden wordt.

Want waaruit doen wij dat? Ja, uit schrik, uit vrees voor de straf, uit zelfbehoud, uit allerlei oorzaak, uit angst voor de dood en de eeuwigheid, maar niet uit liefde tot God. Wij leggen er dus niets mee in, als wij er mee komen in het gericht van God. Tot welk einde is het, dat God dat ontdekt? Immers, dat wij zouden gaan opmerken, dat wij vernieuwing des harten nodig hebben.

Nicodemus, bij wie óók al "enige goede eigenschappen" waren, want hij deed toch maar wat anderen niet deden: hij kwam tot Jezus. Het was wel in de nacht, uit vrees voor de Joden, maar hij kwam dan toch in alle geval tot Jezus en zei: "Rabbi, wij weten, dat Gij zijt een Leraar van God gekomen; want niemand kan deze tekenen doen, die Gij doet, zo God met hem niet is."

Dus dat onderscheidde hij: hoe zouden anders zulke tekenen en wonderen mogelijk zijn. Wat gaat Jezus nu tot hem spreken? Spreekt Hij zó: "Nicodemus, vriend, er is bij u, wat er bij de anderen niet is. Want er zijn velen die dat in het allerminst niet opmerken, maar dat doet gij wel." Neen, dat doet Jezus niet. Wat zou die man daaraan voor de eeuwigheid gehad hebben? Nu is die grote Koning niet zó -- zoals wij ons soms kunnen vermaken en onderling praatjes kunnen maken -- maar Jezus gaat op het doel af, want Hij bedoelt het heil onzer zielen.

Hij heeft, in de loop der eeuwen, nóóit godsdienstige mensen gemaakt; dat doet de mens zèlf. Jezus wil ons de godvrezenden en de godzoekenden maken, dàt is Zijn werk. Daarom zegt Hij met nadruk: "Tenzij dat iemand wederom geboren wordt, hij kan het Koninkrijk Gods niet zien." Hij zegt dus: je hebt een hart dat niet deugt. Dus niet, dat er wel lieve dingen in hem wonen, maar, je hart deugt niet. Je hebt een nieuwe geboorte nodig.

Nicodemus is daar zo van vervreemd, dat hij zegt: "Hoe kan een mens geboren worden, nu oud zijnde?" Hoe, kon een mens nòg eens geboren worden? Dat ging helemaal boven zijn verstand. Maar, als wij niet aan de staat van ons hart ontdekt worden, hoe is dat bij ons? Is er dan bij ons zo'n kennis, wetenschap en noodzaak tot wedergeboorte? Neen toch? Want dan gaan wij al bij verandering zeggen, dat wij wedergeboren mensen zijn; dus houden onszèlf voor wedergeboren. Met nog enige toestanden en bemoeienissen dan weten wij het hélemáál secuur!

De vrucht van onze eerste geboorte is, dat het verderf openbaar wordt, want wij zijn in Adam geteeld. Het uit God geboren worden heeft andere vrucht. God werkt tot eer en verheerlijking van Zijn Naam, daaruit komt voor de dag, lof en prijs aan God. Dàt is vrucht van de nieuwe geboorte, èn dat men God boven alles lief heeft, en de naaste als zichzelf. Dat komt door de vernieuwing des harten.

In de natuur is het zo gesteld, dat, als men van woestijngrond, bóuwgrond wil maken, dan moeten eerst het onkruid, de doornen, distels en stenen verwijderd worden. Daarna gaat de ploeg er eens flink door. Dan komt wat onder was bóven, en wat boven was ònder te liggen, dus heel de boel wordt òmgekeerd. Zo komt Christus bij ons, door Zijn Geest en Woord, heel de boel eens ondersteboven te gooien, zodat wij zien dat er van ons niets, totaal NIETS deugt. Hij keert alles ondersteboven. Let wel: Hij gaat doen. Het werk van bekering en vernieuwing is dus geen werk dat een mèn's doet.

De mens doet wel, in lijdelijkheid tégenstand bieden, maar ook, in de ellende en narigheid van zijn staat, bidden: "Oh God! zie op mij in gunst van boven." Dat doet de ellende, want ànders

déden wij dat nog niet eens. Niemand zegt: "Waar is God, mijn Maker, Die de psalmen geeft in de nacht?!" Dat geschiedt dus door aanleiding, door oorzaak, doordat Hij door Zijn Woord en Geest ons het hart aanraakt, het verstand verlicht.

Wij zijn vrijbuiters, wij zijn in het paradijs op eigen benen komen te staan, los van God en wij willen in die staat volharden, vandaar alle tegenstand. Wij willen wel naar de hémel - en, in zoverre onze oren en ogen geopend zijn om te verstaan wat Zijn volk heeft van God en van Zijn genade, dat willen wij ook wel hebben - nochtans willen wij onze oude staat vasthouden. Daaruit vloeit die tegenstand voort in de ellende van te menen, òm te komen, alsmede het verdriet en de jammer onder onze zonden, wanneer uit het Godsgemis Hij openbaar brengt, dat Hij de God des levens is. Dat alles is dus uit aanleiding.

Maar anders zeggen wij in volkomen zin: er wòrdt gedaan, gelijk er gedaan wordt als men woestijngrond rijp maakt om bebouwd te worden. Daar wòrdt gedaan met ploeg, eg en zaad. Zo doet Christus door Zijn Geest en Woord. En wat Hij doet, dat doet Hij, let wel, voor Zichzelf. Hij wil van zo'n woestijngrond als ons hart is, door vernieuwing des geestes en door wedergeboorte een hof maken.

In het bovenstaande spreekt Christus Zijn bruid aan, en noemt haar te zijn een besloten hof. Dus geen open terrein waar iedereen maar op kan komen en er het genot van kan hebben: "Wàt een mooie hof is dàt." Neen, maar als een besloten hof, een afgesloten plaats, een hof welke Zijn lusthof is, die Hij dus voor Zichzelf heeft geplant. Dat is dan Zijn werk, en dat is de bedoeling.

Wat zegt de kerk? Immers dit: "HEERE, onze God! andere heren, behalve Gij, hebben over ons geheerst; doch door U alleen gedenken wij Uws Naams." Wat heerst er over ons? De zonde, de wereld, satan. Dat zijn geweldige heren, en díe zijn bij ons de baas. Maar wanneer Christus Zich opmaakt, dan wil Hij Zelf Heer en Meester worden en moeten de zonden, de wereld en satan er aan. Hij wil haar geheel en al als Zijn bruid voor Zich hebben. Hij wil haar eigenen, haar bezitten.

Daarom bid ik u, wanneer er van uw ongeluk werkt en van de ellende van uw staat, en - om zo te spreken - heel de boel ondersteboven gegooid wordt en gij niets anders ziet dan ellende en ondergang: toe, laat eens met je doen, laat Hem heel de boel eens voor de dag halen zoals gij zijt. Laat het eens zó gaan worden, dat gij geheel en al tot het inzicht komt, dat de staat waarin gij zijt krachtens onze afkomst, een algeheel verloren staat is, een totaal verloren zaak.

Dus niet: ik heb toch zo'n ellendige toestand; ik loop maar tegen mijn staat van verlorenheid aan te kijken en in de handen van God te moeten vallen en het niet te kunnen. Néén, leert het maar kennen: dat is uw staat! Eenmaal moeten wij toch in de handen van God vallen. Kan dat dan niet beter hier, in de tijd, gebeuren? Eenmaal moeten wij toch God ontmoeten. Dan is het toch beter Hem hier te ontmoeten? Ja toch? Dan is er geen àndere weg, geen andere oplossing.

Wilt gij zalig worden, dan is de aangewezen weg, dat wij zó openbaar worden in de staat van zonde en verlorenheid, dat, al wordt daartegenover gebracht het werk van zaligheid uit God, ja al openbaart Christus Zich aan onze ziel in de graveerselen van Zijn eeuwige zondaarsliefde, ja, dat alles in Hem is (had een ieder er maar van), dat wij dan nochtans verstaan: ik ben nog in dezelfde staat. Want dat werk is er, maar dat heb ik nodig in tóépassing. Nu, wènsen wij dat te hebben, dan is de weg - dat kan niet anders - dat wij eens in de handen van God terecht komen. En och, wat kunnen wij daar een meevaller opdoen!

Nu kan er gezegd worden: "Ik ben zo vijandig, er huist in mij toch zo'n tegenstand, ik geloof niet dat ik God ooit plaats zal geven." Maar het kàn wel, hoor! Als maar openbaar komt dat alles van Hem komt! Hij wil ons Zijn lieve Zoon vermaken, met al Zijn heilverdiensten en schatten. Het reine deugdenbeeld van God moet maar eens openbaar worden! Want als Zijn reine deugden

gaan uitblinken, ja, waar meerder komt moet minder zwichten. Dan kàn het wel om onszelf af te vallen en ons aan Zijn Majesteit over te geven: dan moet Gij maar over ons heersen en regeren. Dat is al zaligheid als bij ons de tegenstand en vijandschap breekt en God als Opperheer heerst. Dan leggen wij het onze af.

Waar God in recht heerst, daar doet Hij het op zulk een wijze, dat Hij ons afsnijdt in Adam, dus geheel afsnijdt in onze verdoemelijke staat in Adam, in de staat waarin wij voor eeuwig moeten ondergaan! Als wij met God in aanraking komen en Hij in gerechtigheid handelt, dan denken wij dat het voor eeuwig verloren is. Néén! Onze staat is van dien aard, dat wij er in verloren moeten gaan. Als Hij ons afsnijdt in Adam, dan houden wij op te bestaan in een staat, waarin wij de eeuwige dood moeten sterven.

En dan komt er nog dit bij, dat er daar bij ons plaats is voor Christus. Want Die kan daar gaan heersen in genade. Waar wij de verlorenen zijn, raapt Christus ons op in de verlorenheid, om nu alles aan ons te doen. Om ons, naarmate wij vatbaar zijn, te schenken van Zijn heilverdiensten, van Zijn bloed en van Zijn gerechtigheid, ja zelfs ons terug te brengen bij de Oorsprong waar wij uitgevallen zijn, en die Geest te schenken tot onderpand der erfenis. Dat is alles Zijn werk. Want Hij is de dood ingegaan, Hij heeft voor de zonde betaald en een eeuwige gerechtigheid verdiend en verworven, maar Hij komt Zijn weldaden metterdaad ook toe te passen.

Zo wordt het hier uitgedrukt, dat Hij hen, Zijn hof noemt. Hij eigent hen. Immers, een hof, een besloten hof, is een tuin die met een muur of hoe dan ook afgesloten is, want die is voor de eigenaar. Die eigenaar schikt en richt de hof in op zulk een wijze als hijzelf schoon vindt, zoals het naar zijn genoegen is.

Wat Christus dan aan hen doet, is daartoe, dat Hij hen maakt zoals Hij wil dat zij zijn. Niet zoals wij wel willen zijn, maar zoals Hij wil dat wij zijn. Waar Hij dan Zijn arbeid aan ons besteedt, gaat Hij ons noemen, schoon te zijn. Dan zijn wij Zijn hof, als afgesloten voor satan, voor de wereld, voor wát ook. Want Hij wil Heer en Meester zijn, Hij wil over ons heersen en regeren.

Gij zult zeggen: "Ja, maar dat is nogal wat! Want dikwijls heb ik van Zijn volk gehoord, en je hebt het zelf ook dikwijls genoeg gezegd, dat Zijn volk nog genoeg te kampen heeft met zonde, verderf en ellende, bij al de weldaden die Hij aan hen bewijst." Ja, dat is wel waar, maar er staat ook, dat: "Over alles wat heerlijk is, zal een beschutting wezen." Dan mag er zijn van aanvallen van satan, van duisternis, van strijd en ellende, maar ... wat Christus gedaan heeft blijft! Daar kan satan, kan de zonde en de wereld niet aan komen.

Die hof dan, zegt Christus, is tot Zijn vermaak, ten spijt van alle macht der hel en van alles wat Sion gram is. Daardoor is het ook de zaligheid voor de onderwerpen, als Christus Zijn hof komt te bezoeken en er het genot eens van wil hebben. Dus eens komt zien dat wat Hij geplant heeft, groeit en bloeit. De Koning wil in ons wel eens de gerechtigheid en wat Hij aangebracht heeft, zien. Want wat brengt wedergeboorte en vernieuwing met zich mede? Toch: ik zal U hartelijk liefhebben, Heere, mijn Sterkte?! En om de naaste lief te hebben als onszelf?! Dan komt Christus bij tijd en gelegenheid Zijn hof eens bezoeken, om eens te kijken hoe het tot ontwikkeling komt wat Hij aan hen gedaan heeft. Dus, of zij in de kennis toenemen dat Hij, Hij alléén, alles is, en dat zij, wat zij zijn, alleen zijn uit Zijn genade, opdat zij Hem ter ere zijn, en wat er te voorschijn komt is tot eer en lof Gods.

Nu zegt hier de bruid: "O, Fontein der hoven, Put der levende wateren, die uit Libanon vloeien!" Eerst heeft die gezegende Bruidegom Zijn bruid op een verheven wijze geprezen, want hier staat: "Mijn zuster, o bruid! gij zijt een besloten hof, een besloten wel, een verzegelde fontein." Hij wil zeggen: alles wat gij zijt, zijt gij voor Mij. Gij zijt Mijn eigendom. Ik ben van u, maar gij zijt ook van Mij.

Vervolgens staat er: "Uw scheuten zijn een paradijs van granaatappelen, met edele vruchten, cyprus met nardus; nardus en saffraan, kalmus en kaneel, met allerlei bomen van wierook, mirre en aloë, mitsgaders alle voornaamste specerijen." Hij prijst haar, daar Hij ziet dat Zijn werken in het hart vrucht dragend zijn, Gode ter eer, welriekend voor het aangezicht Gods.

Is het nu zó, dat, daar Christus Zijn bruid prijst, de bruid nu in hoogheid, in voornaamheid voor de dag komt met: "ik"? Néén, zo is het niet. De genade maakt geen hoge mensen, maar de genade vernedert juist. Want waar Christus in waarheid prijst, gaan zij zeggen: "Maar, Heere Jezus! wíe ben ik in mijzelf? Wie ben ik! Wie ben ik!" Zo doet hier dan ook de bruid, zij gaat hem noemen: "Fontein der hoven." Zij wil zeggen: dat ik vrucht draag, hoe komt dat? Doordat Gij mij Zelf gemaakt heb tot wat ik ben, tot een hof, en Gij Zelf zijt ook de Fontein.

Wij weten, dat in het oosten de zon in het open veld verzengend kan zijn, laat staan in een hof, in een tuin die afgesloten is, waar dus de wind geen kracht kan uitoefenen. Doch hier gaat de bruid zeggen: dat ik groenend ben en niet verdor onder de hittezon van verdrukking, kruis en lijden, komt doordat Gij Uw eigen werk in het leven behoudt. Gij zijt de Fontein.

Christus stelt dus niet alleen dáár -- van de verborgenheden des Koninkrijks, wedergeboorte, vernieuwing en inzetting -- maar Hij Zelf is ook de Onderhouder van Zijn eigen werk. Dat onderhoudt Hij in hen. Dat doen zij niet zèlf. Tegenwoordig heb je mensen, die zèlf grote vorderingen maken in de heiligmaking, in de "oefeningen". Die zijn zèlf bezig, met: dit moet je doen, en dàt moet je laten!

Als wij werkelijk bij Christus in de leer zijn, dan kunnen wij dit leren, wat ik eens een vrouw heb horen zeggen. Zij ontmoette iemand op een boot en raakte in gesprek. Toen zij op plaats van bestemming was, en het gesprek moest worden afgebroken, zei die man waarmee zij gesproken had: "Hoe heet je eigenlijk, vrouw?" Zij antwoordde: "Albederver". Die man bleek het niet dóór te hebben, want toen hij later nog eens in dat dorp kwam, vroeg hij, waar een zekere vrouw "Albederver" woonde. Maar ja, geen mens kende daar iemand van die naam. Wat had zij bedoeld? Wel, dat was de kennis die in haar woonde omtrent haarzelf. Zij kon in haarzelf niet hoger komen dan wat in haar hart woonde uit Adam.

Dat belijdt de bruid hier ook. Zij zegt: "Gij zijt de Fontein. Voor mij schiet er geen roem over. Het is alles alleen van U." Kijk, dàt is nu het rechte genadeleven: het vloeit uit God, en keert ook wéér tot God. Hier is dan geen mens met enige zelfverheffing, maar hier heb je een zuivere bediening der goddelijke genade.

Als nu Christus niet alles, àlles was, krachtens het verbond der genade, wàt moest er dan van ons terecht komen? Vooreerst, als er door ons wat toegebracht zou worden om vrede met God te verkrijgen, dan was het fout. Maar ook als van onze zijde iets toegebracht zou móeten worden. Want wij zijn in het paradijs àlles verloren. Nu moet de genade àlles doen. Fontein! Oh, gezegend woord: "Fontein der hoven". Zij prijst en verheft Christus.

Toen Izak wederkwam in het land Kanaän en ging wonen in het dal Gerar, groeven zij in dat dal en vonden aldaar een put van levend water. Maar al gauw kwamen de herders van Gerar en gingen daarover aan het twisten. Izak, die de minste was, zei tegen zijn herders dat zij maar weer een andere put moesten graven. Nu, dat wàs wat: WATER! Al was het nòg zo droog, dan bleef in zo'n put het water steeds opborrelen. De herders gehoorzaamden en groeven een tweede put. Maar, daar twistten ze óók over. Weer was Izak de minste; dan maar een derde put gegraven. Daar twistten ze niet over, die noemde Izak "Rehobôth en zei: "Want nu heeft ons de HEERE ruimte gemaakt, en wij zijn gewassen in dit land."

Wat was het in het land Kanaän een grote blijdschap als ze een put van levend water hadden, al schepten ze nòg zoveel, hij werd niet leeg. En nu is Christus zulk een Fontein, waar zijn ganse kerk van moet zeggen dat Hij met Zijn genade onuitputtelijk is.

Wij weten dat door de kracht der zon het water verdampt en dat er dan wolken worden gevormd. Als zij zwaar geworden zijn gieten zij plasregens uit op de aarde. Maar al verdampte al het water van de oceanen en het werd alles tot wolken, en al regenden die nòg zo langzaam uit, dan zouden die toch, als er niet bijkwam, ten laatste uitgeput raken. Doch Jezus Christus is onuitputtelijk. Hij is de echte Bron des levens; Hij komt nóóit uitgeput.

Christus houdt Zijn eigen werk in het leven. Naarmate Hij ons deel is en wij hier de hittezoon van verdrukking hebben, allerlei moeite, kruis, jammer, ellende en ongeluk, naar die mate zal Jezus Christus bewijzen: Ik ben Tegenhanger. Dat ben Ik. Levend water!

Zo sprak de Koning ook tot de Samaritaanse vrouw, toen Hij bij de waterput zat en haar vroeg: "Geef Mij te drinken." Zij antwoordde: "Hoe begeert Gij, Die een Jood zijt, van mij te drinken, die een Samaritaanse vrouw ben?" Toen zei Hij tegen haar: "Indien gij de Gave Gods kendet, en Wie Hij is, Die tot U zegt: Geef Mij te drinken, zo zoudt gij van Hem hebben begeerd, en Hij zou u levend water gegeven hebben."

Die vrouw stond te kijken: "Hoe kàn dat nu? Levend water!" Maar als wij maar arm, ongelukkig en ellendig genoeg worden, en er schiet niets anders over dan het naakte, blote geloof in Jezus Christus, dan zal openbaar worden: "Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien." Wie is er gelijk Jezus Christus?

Daarom wordt het genoemd dat in de staat der heerlijkheid, waar wij dadelijk, rechtstreeks aanschouwen zullen hebben van God en Jezus, het een zuivere rivier is van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de troon Gods en des Lams. Want hierboven zullen wij geheel ontdaan zijn van alle eigenheden, en van de wereld, en dan zullen wij geheel zien op God en Christus, en dan zal het zijn als een rivier van levend water, vloeiend uit de troon van God en des Lams.

Nu hebben wij hier - het is wel verschrikkelijk, maar het is niet anders - al zijn wij een aangenomen kind, nog zoveel wereldzin bij ons uit het paradijs, dat telkens het verdriet, het kruis, het lijden, de moeite, ons het oog op God en Jezus moeten doen slaan. Is het niet schandelijk? Anderen kunnen het soms stellen met bekering, met wat zij hebben leren kennen en hebben ervaren, en kunnen de bekeerde man of vrouw uithangen. Maar, hebben wij rechtstreeks Hem nodig? Putten wij uit Hem? Nu komt openbaar, als wij hier in de strijd zijn en onder de hittezoon van verdrukking en in de jammer en het verdriet, dat Hij de Fontein is om hen in alles te bedauwen en te bewateren met het water des levens, opdat wij daardoor de vrucht dragenden Godes zouden zijn, gevend Hem dan eer uit de openbaring Zijner goedheid en goddelijke werken. Het wordt hier dan ook genoemd: "O Fontein der hoven, Put der levende wateren." Onuitputtelijk!

Ook wordt hier de oorsprong genoemd: "die uit Libanon vloeien." Historisch wordt daar de Jordaan onder verstaan die haar oorsprong heeft in de Libanon. Maar wij verstaan er onder, dat Christus, die Fontein der hoven en die Put der levende wateren, Zijn oorsprong heeft in het eeuwig welbehagen van God. Dus, om rechtstreeks uit die Oorsprong gedrenkt te worden, het eeuwig welbehagen, dáár vloeit alles uit.

Daarom, wanneer wij eenmaal de hemel zullen ingaan, dan zal dat niet zijn op grond van enige ook maar de minste verdienste van onszelf, doch als wij daar zullen mogen ingaan zal het zijn in de zin zoals er in de Openbaring staat: "Zalig zijn de doden, die in de Heere sterven, van nu aan. Ja, zegt de Geest, opdat zij rusten mogen van hun arbeid; en hun werken volgen met hen."

Hun werken! Dat is dan, wat hier in het geloof òpgelegd is, wat aangemerkt wordt in de verzen 13 en 14 die ik u zo-even voorlas. Die werken dan volgen met hen. Dan zal het dus niet zijn: "Kijk eens, ik heb zoveel werken, o Heere, wat er allemaal openbaar is geworden." Neen, dat hebben zij niet als verdienste. Maar bij de hemelpoort zullen zij moeten aanmerken: "dat ik nu het hemelhof inga en wat ik bij mij heb om in te gaan, komt, omdat ik zalig geworden ben uit het welbehagen, door het welbehagen en weer eeuwig tot het welbehagen." Daaruit worden zij zalig en zullen zij ook ingaan.

Het is helemaal uit God en door en ook tot Hem; het is geheel Zijn eigen werk. Niets is er van een mens bij! Gezegende en verheven taal: "O, Fontein der hoven, Put der levende wateren, die uit Libanon vloeien."

Laten wij daaruit dan verstaan, dat wij met zo'n rijke, schatrijke Koning te doen hebben. Hij is ons ten dienste. Zijn wij ook ten dienste des Konings, in deze zin: "Gij moogt met mij doen, en heerschappij voeren?" Hij is ten dienste van Zijn ellendigen, om voor hen alles te zijn wat tot hun heil, welzijn en eeuwige gelukzaligheid nodig is, want dat is bij Hem.

Is het nu geen wonder dat hier al meer gaat rijzen: Jezus, Jezus en Jezus alleen? Dat ligt toch voor de hand? Want buiten Jezus is alles de grootste armoede! Hoe zouden wij, als er geen Jezus was, door het leven moeten en nog eens er uit? Zou dat kunnen? Dat is uitgesloten! Maar nu Hij zulk een Middelaar is, staan de zaken anders. Nu kunnen wij door het leven heen, en ook nog eens er uit om straks God met gejuich te mogen ontmoeten, om dan Hem te zien zoals Hij is om God volmaakt uit al Zijn werken te verheerlijken en te prijzen.

Laat dat dan genoeg zijn voor deze gelegenheid. Dat de God van alle genade het aan onze ziel heilige, om te verstaan en op te merken dat die aanbiddelijke God Zijn Zoon gegeven heeft tot een volkomen Zaligmaker. Dat dan een ieder onzer wete wat hem past en betaamt jegens zulk een God en Jezus, om Hem boven alles te eren en te verheffen als het hoogste van onze lust en blijdschap op deze aarde. Gedenke ons daarin dan God almachtig, tot zaligheid, uit genade. Amen.

Slotzang:

Psalm 101: 1 en 2

1. 'k Zal van de deugd der milde goedheid zingen, ...
2. 'k Zal met verstand de weg betreên der vromen; ...

Zegen.

Gaat voorts heen in vrede, en ontvangt de zegen des HEEREN:

De genade van onze Heere Jezus Christus, de liefde Gods des Vaders, en de troostvolle gemeenschap des Heiligen Geestes, zij en blijve met u allen. Amen.